# יום א', ז' בחשון תשס"ד (02 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

**שבוע שמח ושבוע טוב!**

נשאל פעם רבי שמחה בונים מפשיסחא [פולין, 1767-1827] זי"ע מאיש אחד: מה קללה היא לנחש, 'ועפר תאכל'? [בשעה שה' יתברך העניש את אדם הראשון ואשתו על שעברו את ציווי ה' באכלם מפרי עץ הדעת, הוא העניש גם את הנחש בזו הלשון: "ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה; על גחונך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך." [בראשית ג' 14] הלא בוודאי, אמר האיש, נתן השם יתברך לנחש טבע כזה שיוכל להיזון מן העפר, ואם כן, אין זו קללה אלא ברכה שימצא מחסורו בכל מקום שיבוא שמה?! השיב ר' שמחה בונים: לאדם הראשון אמר ה' יתברך, "בזיעת אפֶּך תאכל לחם" [שם שם 19]. ואם יהיה פעם מחוסר פרנסה, יבקש מה' יתברך שיספיק לו מזונו. לאשה אמר ה': "בעצב תלדי בנים" [שם שם 16] וכאשר האשה תשב על המשבר, היא תבקש רחמים מהשם יתברך.
הנה כי כן יש להם עוד שייכות והתקשרות עם השם יתברך לבוא לפניו בתפילה ובתחנונים. ברם, את הנחש, הוא המסיט מקור הטומאה, הרחיק ה' מעליו. הוא נתן מראש לנחש כל מחסורו עד סוף כל הימים, שיהיה מאכלו מצוי לו תמיד בשפע ובכל מקום, **כדי שלא תהיה לו עוד שום שייכות עמו לבקש ממנו איזה דבר**. וכמו-כן, נותן השם יתברך לפעמים בריאות ועושר לרשע גדול, הכל כדי שלא יבוא עוד בתפילתו לפניו יתברך שמו, בשום פעם... ['אור הגנוז', מובא ב'תכלת מרדכי' – פר' בראשית]

ß ß ß

מלמדת אותנו התורה: "כי הארץ אשר אתה בא שמה לרישתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם משם, אשר תזרע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק. והארץ אשר אתם עוברים שמה לרִשְׁתָּהּ ארץ הרים ובקעות, למִטר השמיים תִּשְׁתֶּה מים. ארץ אשר ה' אלוקיך דורש אותה תמיד עיני ה' אלוקיך בה מר[א]שית השנה ועד אחרית שנה." [דברים י"א 12-10]
הגשם נחשב מגבורותיו של הבורא והוא אחד משלושה 'מפתחות' בעולם המסורים אך ורק בידו ולא ביד שליח [שני האחרים: חיה (יולדת) ותחיית המתים [מסכת תענית ב.]]. **על חיוניותה של תפילת האדם למען ירידת הגשמים**, למדים מתיאור הבריאה: "וכל שיח שדה טרם יהיה בארץ... כי לא המטיר ה' אלורים, ואדם אין לעבוד את האדמה." [בראשית ב' 5]
שואל רש"י[שם]: "ומה טעם לא המטיר? לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתן של גשמים; וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם – התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים."
מזכירים את גבורות הגשמים – "משיב הרוח ומוריד הגשם" – בברכה השנייה של תפילת שמונה-עשרה, "מחיה המתים", שירידת הגשמים "שקולה כתחיית המתים". הזכרת הגשמים בתפילה מתחילה בשמיני עצרת שבו נדון העולם על המים ומסתיימת ביום-טוב ראשון של חג הפסח. בקשת הגשמים בתפילה – "ותן טל ומטר לברכה" – נאמרת ב"ברכת השנים" שבשמונה-עשרה, החל מהיום, **ז' בחשון**, בארץ-ישראל כדי שלא יעכב הגשם את עולי הרגל, ששבים עד אז לבתיהם. זאת גם הסיבה שמחכים עד שמיני עצרת להזכיר גשם – כדי שייצאו כל שלושת הרגלים בלא גשמים. [אנציקלופדיה לבית ישראל]

"הַשְׁלֵך על ה' יְהָבך והוא יְכַלְכְּלֶךָּ." [תהלים נ"ה 23]
"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון**

**בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל